

Vergaderjaar 2020–2021

28 663

Milieubeleid

Nr. 75

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN INFRASTRUCTUUR EN WATERSTAAT

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 24 september 2020

Zoals aangekondigd in mijn brief van 23 juni 2020 (Kamerstuk 28 663, nr. 74) bied ik u hierbij het Ontwerp Nationaal Milieubeleidskader (NMK) aan, samen met het verslag van de hierover gehouden internetconsultatie.

Aanleiding en korte samenvatting

In Nederland zijn in de afgelopen decennia flinke stappen gezet in het milieubeleid en hebben we successen geboekt. Tegelijkertijd worden we nog steeds geconfronteerd met hardnekkige milieuproblemen en ook dienen zich nieuwe problemen aan die om proactieve oplossingen vragen. In de afgelopen jaren hebben rechters een aantal malen geoordeeld dat de Staat niet voldoende zorg droeg voor het milieu dan wel onvoldoende uitvoering gaf aan de milieuwetgeving. Uit publieksonderzoeken komt ook naar voren dat burgers zich zorgen maken over de milieukwaliteit en de urgentie van ambitieus milieubeleid voelen.

Een en ander vraagt om bezinning ten aanzien van onze omgang met milieunormen, de afwegingen tussen korte en lange termijn belangen, afwenteling van milieuproblemen, de regierol van de rijksoverheid, het stelsel van vergunningverlening, toezicht en handhaving en het draagvlak bij inwoners en bedrijven voor maatregelen voor verbetering van het milieu.

In het NMK staan welvaart in brede zin en duurzame ontwikkelingsdoelen centraal waarbij rekening wordt gehouden met een veilige, schone en gezonde leefomgeving.

Voortbouwend op bestaande en internationaal breed aanvaarde milieuprincipes worden vier bouwstenen geformuleerd voor verbetering:

- voorkómen van milieuverliezen, door vervuiling, uitputting of anderszins om latere saneringskosten te vermijden;

- beheersing van de risico's op afwenteling van de rekening van milieuschade, zodat deze niet op anderen of de belastingbetaler worden afgeschoven;
- stapsgewijze verdere verbetering van de milieukwaliteit bij bestaande milieuvraagstukken; en
- verbinding en samenwerking, zowel internationaal als in Nederland zelf, met andere overheden, bedrijfsleven, NGO's, wetenschap en burgers.

Nadere uitwerking en stappen naar een Nationaal Milieuprogramma (NMP)

De bouwstenen behoeven uitwerking en concrete toepassing. Het Ontwerp Nationaal Milieubeleidskader (NMK) is daarmee niet het laatste woord, maar eerder het begin van een proces waarin we met elkaar de schouders zetten onder de schone taak om een veilige, schone en gezonde leefomgeving te borgen.

In de volgende stap worden de verschillende beleidsterreinen tegen het licht van de milieuprincipes en de vier bouwstenen gehouden om te komen tot een Nationaal Milieuprogramma (NMP) met een meerjarige uitvoeringsagenda. Acties zullen zich in ieder geval richten op het voorkómen van milieuschade, minder grondstoffengebruik, meer veiligheids- en gezondheidswinst en meer stimulans voor de ontwikkeling naar een circulaire economie. Naast wat er al in gang gezet is en wat we zelf kunnen en moeten doen, zullen we daarbij nadrukkelijk de samenwerking zoeken: met andere landen, omdat veel problemen én de oplossingen nu eenmaal internationaal van aard zijn. Ook met andere overheden, het bedrijfsleven en andere maatschappelijke actoren in Nederland. Daarom hebben we in de internetconsultatie ook opgeroepen suggesties en aanbevelingen voor die fase in te dienen.

Hoe verhoudt het NMK zich tot de NOVI?

Dit NMK is inhoudelijk verbonden met de NOVI. Waar de NOVI het strategische beleidskader van het Rijk vormt voor het beleid over de fysieke leefomgeving, beschrijft dit NMK uitgangspunten en bouwstenen die nodig zijn om de ambities op het gebied van milieu nader vorm te geven en uit te werken. Dit heeft expliciet betrekking op vijf van de eenentwintig in de NOVI opgenomen nationale belangen:

- Bevorderen van een duurzame ontwikkeling van Nederland als geheel en van alle onderdelen van de fysieke leefomgeving;
- Realiseren van een goede leefomgevingskwaliteit;
- Waarborgen en bevorderen van een veilige, schone en gezonde fysieke leefomgeving;
- Realiseren van een toekomstbestendige, circulaire economie; en
- Waarborgen van een goede waterkwaliteit, drinkwatervoorziening en voldoende beschikbaarheid.

De internetconsultatie

Bijgaand treft u tevens het verslag van de internetconsultatie die opengestaan heeft gedurende tien weken en waarop meer dan vijftig reacties zijn binnengekomen¹. Voor meer informatie en het inzien van de reacties kan ook de betreffende internetpagina worden geraadpleegd.²

De reacties beslaan een breed onderwerpenveld. Indieners onderschrijven in het algemeen de ontwikkeling van een lange termijnvisie en de

¹ Raadpleegbaar via www.tweedekamer.nl

² https://www.internetconsultatie.nl/nationaal_milieubeleidskader

noodzaak van actualisatie van het milieubeleid. De gepresenteerde bouwstenen worden algemeen herkend en positief ontvangen. Veel onderwerpen worden meermaals positief gewaardeerd.

Daarnaast zijn er ook onderwerpen waarvan inzenders van mening zijn dat ze ontbreken, zoals elementen van het beleid ten aanzien van klimaat en biodiversiteit, niet in het NMK thuishoren of anderszins verbeterd moeten worden. Er wordt gepleit voor duidelijke keuzes, voor heldere doelstellingen en een transparante manier om afwegingen te maken in de balans tussen economie en ecologie.

Waar het gaat over de manier van betrokkenheid, antwoorden vrijwel alle indieners dat zij graag betrokken willen worden bij het vervolg. Er worden ook concrete voorstellen gedaan hoe dat zou kunnen.

De ontwikkeling van een langetermijnvisie op de milieubeleidsontwikkeling, alsmede de actualisatie van het milieubeleid worden dus breed onderschreven. Die bijval is een signaal dat dit kader de goede richting aangeeft voor de ontwikkeling naar het hierop volgende Nationaal Milieuprogramma (NMP).

Op basis van alle suggesties en ideeën ten aanzien van de verdere betrokkenheid van partijen wordt aan het begin van het proces van totstandbrenging van het Nationaal Milieuprogramma een participatieplan opgesteld.

Ten slotte

Het u hierbij aangeboden Ontwerp Nationaal Milieubeleidskader is ook op internet³ beschikbaar.

Het NMK is voor het Rijk een belangrijke stap op weg naar een veilige, schone en gezonde leefomgeving. De geformuleerde bouwstenen zijn richtinggevend voor de noodzakelijke transitie naar een duurzaam Nederland zodat ons land zich kan blijven ontwikkelen, zonder milieuschade door te schuiven naar gezondheid of naar elders en later.

De Staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat,
S. van Veldhoven-van der Meer

³ <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/rapporten/2020/09/24/nationaal-milieubeleidskaderen>
Raadpleegbaar via www.tweedekamer.nl